

Јелена Савић, дипл.инж.арх.

ШЕСТА РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА О ИНТЕГРАТИВНОЈ ЗАШТИТИ

„Интеграција старо – ново у заштити, рестаурацији и ревитализацији“

Бањалука, 4. новембар 2011. године

Шеста регионална конференција о интегративној заштити одржана је у Бањалуци 4. новембра 2011. године, у организацији Републичког завода за заштиту културно–историјског и природног наслеђа Републике Српске и под покровитељством Министарства просвјете и културе Републике Српске. Тема овогодишњег скупа била је *Интеграција старо – ново у заштити, рестаурацији и ревитализацији*. Тему и концепт конференције осмислила је проф. др Вјекослава Санковић Симчић, која спада међу најугледније стручњаке у региону у области заштите и ревитализације културне баштине, посебно кад је ријеч о интеграцији старо – ново.

Конференцију, одржану у простору Дома омладине у Бањалуци, пратио је велики број стручњака, гостију и поштовалаца културне баштине. На том скупу који се организује од 2006. године представљено је двадесет актуелних радова, како домаћих тако и стручњака из Словеније, Србије, Хрватске и Бугарске. Приспјели радови груписани су у четири тематске цјелине и објављени у пратећем *Зборнику Шесте регионалне конференције о интегративној заштити*. Такође су приказана два филма о реализованим пројектима савременог хрватског архитекте Николе Башића, који инспирацију црпи из вернакуларне архитектуре и релација природног и створеног.

Скуп је отворила Ирена Солдат Вујановић, помоћник министра просвјете и културе Републике Српске, а услиједило је излагање проф. др Вјекославе Санковић Симчић, под називом „Критерији одабира примјерених метода у интеграцији старо–ново“, као увод у радни дио скупа.

У првој групи излагања, под називом *Савремени рестаураторски принципи и њихова примјена*, представљена су још три рада. Бранка Шекарић исцрпно је приказала свој рад „Савремене интервенције у историјским урбаним просторима“, у ком прати развој те теме кроз теоријске поставке и међународне документе, као и примјере савремених интервенција из праксе. Проф. др Нађа Куртовић Фолић представила је рад „Сукцесивна интеграција старо–ново, процес који траје“, у ком се бави интеграцијом као природним процесом у развоју градитељства и дискурзивним карактером поимања тог односа данас. Проф. др Жива Деу изложила је рад „Ново у очувању архитектонске препознатљивости околине“. Прва тематска цјелина заокружена је филмом о *Морским оргуљама* и *Поздраву Сунцу*, реализацијама архитекте Николе Башића у урбаном простору Задра у Хрватској, произашлим из симболичне комуникације с природом.

Друга група представљених радова била је посвећена интеграцији старо–ново у културно-историјским цјелинама. Приказано је више студија случаја које се односе на проблематику заштите и обнове урбаних цјелина. Проф. др Јосип Корошец говорио је

на тему „Релативно у односу старо–ново у рестаураторској пракси“, проф. др Феђа Кошир изложио је рад „Примјер Копер/*Capodistria*: заштита и(ли) ревитализација урбанистичке цјелине“, а мр Богдан Јањушевић изложио је истраживање под називом „Проблеми заштите просторних културно-историјских целина у Војводини у периоду политичких, економских и социјалних промена“. Архитекта Марина Перан Лекић је у склопу ове тематске цјелине надахнуто представила изложбу властитих фотографија под називом „Успомена, љубав, опомена“, чији је мотив словеначки козалец као свједок минулих времена и као метафора људске судбине.

У наставку скупа, Елена Васић Петровић приказала је рад „Трг краља Милана у Нишу – трансформација централног градског језгра“, чији је коаутор Александра Мирић. Ирма Хуић говорила је на тему „Интеграција старо–ново у повијесним цјелинама Истре“. У склопу друге тематске цјелине приказан је и филм „Чувари тишине“, о недавно реализованом споменику аутора Николе Башића изграђеном у традиционалној техници сухозида – градње у камену без употребе везивних материјала.

Истраживања која се са различитих аспеката баве проблемима и могућностима интеграције старо–ново на културно-историјским грађевинама представљена су у оквиру треће тематске цјелине. Милка Крстивојевић приказала је студију случаја под називом „Ревитализација дела објекта у Тешњару у улици Бирчанинова 48 (стари број)“, Снежана Вечански је представила рад „Споменик културе као симбол – пример Вршачке куле“, а мр Драгица Јовановић и Светлана Ристић приказале су заједнички рад „Специфичност заштите индустријског градитељског наслеђа у Србији – ново у старом“. Четврта тематска цјелина овогодишње конференције била је посвећена могућностима и изазовима интеграције старо–ново на археолошким локалитетима. У склопу те цјелине, говорили су мр Марко Николић, који је приказао рад „Савремени приступи у заштити и обнови археолошких локалитета код нас и у свету“, и др Александар Атанасов Антонов, који је изложио рад „Проблеми конзервације, рестаурације и адаптације џамије Ибрахим паше у Разграду“.

Проф. др Борут Јуванец, који је пријавио рад са темом „Старе и нове идеје о прикладним интервенцијама у архитектури данас: теорија“, Марија Силађи са радом „Интерполација старо–ново у историјској структури банатских села током XX века“, Невена Дебљовић Ристић са радом „Понављање непоновљивог – од археолошких трагова до архитектуре манастирских грађевина“, те Радомир Илић, са радом „Проблеми интеграције археолошких садржаја у подручјима заштићених урбано-историјских целина: Косанчићев венац у Београду“, нису били у могућности да присуствују скупу, али су и њихови радови објављени у *Зборнику Шесте конференције о интегративној заштити*.

Поред интензивног једнодневног рада, размјене мишљења и искустава, окупљени стручњаци и гости имали су прилику за лијепо дружење у неформалном дијелу скупа.

Рад овогодишње конференције оцијењен је као веома успјешан, а Бањалука се показала као важан регионални центар интегративне заштите. Учесници конференције су кроз мултидисциплинарно сагледавање и разматрање овогодишње теме дали важан допринос налажењу рјешења за конкретне проблеме у интеграцији старо–ново у културно-историјским цјелинама, на појединачним објектима и на археолошким

локалитетима. Једна од главних циљних група, проед стручњака из области заштите насљеђа, били су представници локалне управе који се баве уређењем простора. Стога се надамо да ће, захваљујући сазнањима са скупа, и они моћи да више и квалитетније подстакну унапређење стања баштине данас, те подизање свијести о значају њеног очувања за будућност.